

TIDEVARVET

Nr 16. 17 april

Tidevarvet N: 16

Lördagens riksdagsdebatt, då andra kammaren behandlade motionerna om gift kvinnas behörighet till statstjänst är ämnet för artikeln *Ett eko från forna tider*. Ett bifall till motionerna hade varit den ordentligaste bakläxa riksdagen kunnat ge sig själv.

Den bekymmersamma betan ger en blick på sokerituationen.

Veckans ledare, *Ett ställigt program*, behandlar det stora engelska arbetarpartiets Independent Labour party's nyligen utfärdade manifest.

En omödrän pjäs och en modern syttar på De nya herrarna på Vasan och Spejlgalleriet på Komedieterna. Från Malmo ha vi fått den andra artikeln om *Skrivningsstyrelsen* av A. B.-n. De senaste händerna inom musikens värld utgör ämnet för *H-1: artikel Stora händelser*.

På femte sidan finner läsaren fjärde kapitlet av *Natten till söndag* med titeln *Allting utom spetsåka*.

Ingeborg Björklund skildrar i en artikel kvinnan — Enligt Platons uppfattning. Detta är inledning till en serie där andra stormän komma att tala kvinnans sak.

Kem ihåg
Barnets Lyckopenning
erhålls genom *Förälsninghem* och *Barnmorark samt*
DE BLINDAS FÖRENING
Majorgatan 12, STOCKHOLM.

Sänd minneshyllning genom
Blomsterfonden
Tel. Blomsterfonden.
Adr.: **Arsenalsgatan 6, n. b.**
STOCKHOLM.

Automobil-, Motor-,
cykel-, Övrigt H-
Sjuk-, Inbrotts-,
o. H. försäkrings-
HOLMIA
Husvärdskontor
31 SVEAVÄGEN 31
STOCKHOLM.
Tel. 173 87, 214 42.

Arbetslösheten och den kvinnliga ungdomen
Offentligt möte

för överläggning i denna fråga äger rum måndagen den 19 april 1926 kl. 8 e. m. (precis)

i **K. F. U. M:s stora sal**

Inledare: Skolkökesinspektorn Fröken Gertrud Bergström, Rektorn Fröken Anna Sörensen

De *Kvinnliga Kårsammanslutningarna Centralråd*. Biljetter i Dagens Nyheter kontor vid Stureplan, överbiljorna vid ing. Inbudsavgift 35 öre.

Husmoderns arbete

Ett eko från forna tider

1884-1926

År 1884. Scen: riksdagens andra kammars plenial under pågående sammanträde. Ledamöten F. T. Borg har överrakt en häpen riksförsamling med en nation om valrätt och valbarhet för kvinnor på samma villkor som för män. Det är första gången detta vilda förslag debatteras i riksdagen, och stridens vägar gå höga. Den ene efter den andre av riksdagens store beträdda talarstolen för att fässa sitt anseth över den djärve Borg, och alla spela de på samma metod.

Hur skulle det komma att se ut i hemmen, om kvinnorna drogs ifrån dess stilla värld? Jo, öyelys kvinnorna över hus och hem, barnen väntades till kropp och själ, mannen sakna det stöd makar borde vara för honom och maten koka över, om kvinnan bröte mot naturens lagar och klygde ut i livet. (Det stannade några minuter i tankar, som man först satte att hustrun vore och drog omtänksamt att sätta maten på spisen, just de två timmar var tredje år som hon gick att rösta).

En av de store uttalande sin fruktan för att kvinnorna skulle komma att äldede uttränga männen, men fick av den orådige motionären till svar, att i så fall vore det bäst, att alla män ginge hem och droge natt-måsar, på sig och läto kvinnorna styra. Skulle männen vara ridda för de fem procent kvinnor som genom ett bifall till motionen finge rösträtt, så vore de samerligen inte bättre värda.

Så småningom urartade debatten till ren cirkus med greve Sparre som klown. Han tyckte, att det skulle bli värdigt att höra honom och hans

fruntimmersällskap i riksdagen men "Gud vet, om förslaget går att genomföra, innan vi byggt om riksdagshuset. Tror verkligen herrarna, att nu fordrar, kunna komma fram på dessa tränga gånger och nöja sig med det lilla utrymme som betas ös. Men bara huset här blir ombyggt, så..."

Motionen avlogs med 53 röster mot 44.

År 1926. Scen: riksdagens andra kammars plenial under pågående sammanträde. Ledamöterna Lindberg och Ohman ha väkt en motion om utredning i syfte att begränsa gift kvinnas innehav av statstjänst. Frågan är aktuell och brännande och den ene efter den andre av riksdagens store beträdda talarstolen antingen som kvinnornas eller de arbetslösa männens vapendragare. De senare spela alla på en gammal kåd metod:

De gifta kvinnorna dragas i våra dagar allmerta ut i förvärrsvilvet. Hemmet blir för dem en bisak och barnens uppfostran och värd överlämnas åt främmande och blir mer eller mindre försummad. Ett förvärrsvilket, som ger kvinnan möjlighet att höja sin levnadsstandard och spendera mera på lyx och nöjen är numera för henne huvudsaken. En kvinna, som gifte sig, får ta hennes levnadsstämning och stanna hemma. Det är så naturens lag. De som inte vilja rätta och packa sig därefter utan taga upp plattarna för dem som bättre behöva dem äro egoistiska och pliktfrågna.

På denna klagan gemillade fru Östlund, att man nog kan väga påstå, att en kvinna sköter hus och hem och

man och barn aldeles utmärkt utan att hon skalar varenda potatis själv. I stället för att häckla på de kvinnor som göra sitt bästa för att sköta två arbeten och därmed hjälpa de sina, borde man högkåta och beundra dem. Greve Sparres roll i denna debatt kan man godt väga påstå spelades av hr Lindberg. I våra dagar får kärleken underordna sig den materialistiska historietvecklingen, förklarade han. Det syns ju tydligt därav, att de kvinnliga statstjänstemännen äro gångbarast på äktenskapsmarknaden. De anses förtänta sig lika bra som ett stenhus i Stockholm. Bleva de förbjuda att gifva sig, så skulle ju äktenskapsmöjligheterna för de arbetslösa kvinnorna ökas och allt vara godt och väl.

Motionen avlogs med 99 röster mot 96.

Vilken betänklighet lirket mellan dessa båda debatter, trots 42 års skillnad i tid. Om man jämför dem, så torde man med ganska stora skäl kunna instämma med hr Elie Lövgren, då han i lördagens andrakammardebatt om gift kvinnas behörighet till statstjänst tyckte sig förmöna ett eko från forna tiders rösträttsdebatter. Då var det den unga högern, som hyste stor omsorg om hemmen och barnen, man var det den unga socialdemokratien, det var den äldde skillnaden.

Man torde nästan kunna säga, att hr Lövgrens kraftiga och sakrika inlägg räddade situationen, som av vortingsfröfröarna att döma verkligen var hotande. I de alla flesta fall, ansg hr Lövgren, är det viljan att bättre reda ekonomin och därmed hela re ordna ekonomin och därmed hela (Forts. å sid. 6).

Den bekymmersamma betan

Den ständaktiga temseldaten passar inte in i vår tid. Hans avkomlingar uppträda allt mera sparsamt och undanträngas vanligen där de visa sig på köpländets otaliga tjänare. Men då och då hör man likväl, att något av dem gamla andan lever kvar, och nu senast i vinter ha vi fått en påminnelse därom i betodlarföreningens och sockerbolagets klagerop, anpris och kategoriska bestämmelser.

Hur hänger det egentligen ihop med denna ständigt återkommande sockerhistoria? Det är ingen som vet. Man vet endast, att betodlingen och sockerindustrin fordrat och alltjämt fordrat att inta en privilegierad ställning i förhållande till andra näringsgrenar. Med vad rätt, frågar man! Det får man aldrig veta. Jo,

man hör, att den skånska jorden är för god för att endast användas till brödsäddling. Därför skall landet i övrigt, som inte har en så utmärkt jordmån, lämna understöd till denna överklasskultur. Och känner man sig inte riktigt överbessad att det är riktigt, så kan man också få veta, att i denna rika bygd lå jämvärg uppstått m. m., vilka äro för sin utkomst beroende av sockerbeterna. Ett sådant faktum kan man förstå. Svårare är att veta var statens fattigvårdslyskighet inträder.

Regeringen själv har nu gjort sin ställning klar genom att låta meddelas till den icke ännu framlagda proposition om statsunderstöd åt betodling och inte göra någonting för att lösa beträgan i år.

Råvarans strejk mot förädlingsfabriken får alltid ha sin gång som andra strejker. Regeringen är upptagen på annat håll genom den kungl. propositionen angående statslån för bildandet av en förening, samlingslag eller trust — vad det nu skall kallas — av en del järnbruk. Ingen socialiserings heter det! Men kanske en förberedelse.

Under tiden får sockret ha sin gång. Klyftan mellan betodlare och sockerbolag var för stor att kunna fyllas av skatter och tullar och ödet uppenbarar väl så småningom att mänskligt att döma är omöjligt att utvärda, om den skånska jorden ger bästa utbyte genom odling av betor eller enbart brödsädd, så att inte heller det skulle behöva anlita statsbidrag.

OFFENTLIGT MÖTE

K. F. U. M:s lokal

onsdagen den 21 april kl. 7.30 e. m.

Ordföranden i danska pedagogiska sällskapet, skollinspektör G. J. Arwin från Köpenhamn talar över ämnet:

"De nye skoletanker og deres forhold til de nordiska skoler".

EV. DISKUSSION.

Allmänna inbjudningar. Biljetter till 50 öre i Allmänna Tidningskontoret, Gust. Ad.-torget, Dagens Nyh., Stureplan och Hornsgatan 1, samt ev. överbiljorna vid ingången.

består till icke ringa del i utväljandet av de bästa inköpskällorna. För livsmedel är valet lätt. I våra 129 butiker gäller principen: högsta kvalitet till lägsta pris.

Konsumtionsföreningen Stockholm m. O.

Nr 16. 4 ärg. 1926

Till de tre fåglarnas land

En anspråkslös man, som beslutat sig att nå månen, det är Amundsen. Han är en man, som vist sig ha mod att framtränga och modet att vända om strax framför målet.

Han är alltid på en gång djärv och försiktig, oroligt envis i fråga om sitt livs huvudriktning och resonabel och lärsälig, när det gäller vägar och medel. Han är tålrig, kan vänta, men titer ingen på sig förbi. Om någon har de personliga företagsningarna att lycka, är det han.

Måtte han lyckas. Norrmanen vill sig några hundra år ovanpå sin förtida och medeltida starbetslid. De behövs nu att något stort äventyr sker genom dem i historien. Om Amundsen placeras norra flaggan på det land, som enligt honom måtte finnas lakom nordpolen så kanske vi får utan strid behålla Jämtland och Bohuslän.

Det är detta land, hittills "lika otillgängligt som månen", som Amundsen drömmar om.

Det har alla människor någon gång gjort — drömt om att erövra ett otillgängligt land, det må vara ett människokjeller, många människokjeller, en hemlighet eller en spritri tillvaro. Men få ha framhärdat tills hela världen blivit intresserad och hjälper till med företaget. Att få upp världens intresse nu är, när dess spåda äntas i fjor vid aeroplanygningens med polen uppöppas i kowikombat, det är, utomslutande stort äg.

När Amundsen i fjor gav sig ut, och världspresen genjöf därav var det en stillsam svensk röst som sade: varför skall man nödvändigtvis söka jordens nordligaste punkt, varför inte lika gärna dess östligaste? Demis kvickhet besvarar Amundsen man att ha hört den motion om sågs att han ger sig ut för att upptäcka det fastland, som kan bli en landningsplats för luftskepp i den blivande flygleden över polen mellan Europa och Asien! Nå, det spricket fördes världen. Den sympunkten är naturlig för en modern människa.

Tanken är egentligen fantastisk: polen som en station vid en ny luftväg, en väg som under halva året är gelävar och ofarlig. Men vi ha blivit vana vid att det ertingliga sker, när det gäller kommunikationsmedel och det man är van vid, tar man snart alltför naturligt.

Det behöves att Amundsen kommer igen med en av de människor, som kan drömma om att hitta där på det genom århundraden från den övriga världen avskurna fastlandet, för att världen rätt skall bekunnas och hållas andan!

Ja, Amundsen har verkligen sagt det! "På så färgigt tar vi te jaglar flyve nordvästover mot Beringsströdet. De må ha ströket mot land", säger Amundsen. Och dessa tre flaggar i den öde polarkretsen lå linat sina vinglar i hans fantasi. Norge är sagornas land och dikternas.

Där det fins flaggar, kan även människor leva menar han.

Om André hade kommit så långt kunde han kanske ha byggt upp till en mödosam existens. Men vet inte hur långt han kom, mannen, som var det förste som sökte nå polen flygande. Men man kom icke så långt för 30 år sedan som nu, Amundsen som startar med de större möjligheterna, ge följande intressanta bedömning av André och hans företag: "Det var ett desperat försök, på förhållande småt svårhet. Och André visste det själv, då han startade. Han kom tillhåll från sin första tur närvarer, övertygad om att försöket icke lät sig genomföras. Men så starkt hade han fått ljuset skimmer över sig att han, modig och stolt som han var, kastade loss, väl vetande att den sålra döden väntade honom, men fast beslutet att återvända det anseende han fört haft för mod. Vad som blev av honom, har man aldrig lyckats få veta.

André var mannen, som icke hade mod att vända om — till ett skadefylla svenska folk. Och nu står vi där utan polen. Deiva.

Stora händelser

Stora händelser ha timat inom huvudsakligen musikvärld på sistone: konserthusinviigning och Nero-premiären. Den förstnämnda är förmedel en fest i dagarna tre, med mycket musik och ändå mera tal och vackra ord. Och försvåra var tillräckligt värd all denna yttre pomp och ståt. Musiken har i Auditorium alltid känt sig vingklippt, och publiken har haft känslan av att titta på en fågel i en bur som gjort krampaktiga försök att sjunga lika vackert som i Guds fria natur. Nu är denna dystrofi öfver i konserthuset tillvaro utan förtäring slut och Stockholms stad har fått en ny genialisk arkitektkapels desutom.

Undertecknad kan åtminstone inte erinra sig någon av de europeiska musikmetropolernas konsertsalar som kan jämföras med denna nykapelse. Högst förtärligt allting således. Men hur var det med invigningskonserterna? Där komma vi till den stora och oförtärliga dömheten.

Det passar sig icke att vara ovetlig och otrevlig i referatet av en fest sådan som denna, där allt är anlagt på en förkönsad success, men man och man emellan har det vidts i djuret, och nu när februrströfveltykt och vi alla hunnit sätta oss en senula månad på denna lämpligt med ett sanningsord. Det kan aldrig glömmas och aldrig förslutas att ej konserthusets invigning gjordes till en stor svensk musikfest. "Vilket land som helst utom vårt skulle ha fullt tillräckligt det starka nationella momentet som låg i denna tillräckelse. Hur skall svensk musik kunna kämpa sig fram, om inte ens vi själva låta svensk musikallt konst säga sitt ord? Och vi ha smärre ingen anledning att ställa vår egen musik i skamvård vid ett tillfälle då större uppmärksamhet utifrån än vanligt skulle ha riktats på den. Vi ha betydligt mer än dussint fullt av framstående symfoniska verk som kunnat komma i åtanke, vi ha pianokonserter (exempelvis Stenhammars och Wiklunds), körverk (Söderman), sänger med orkester (exempelvis Alfvéns) o. s. v. Vi våga också tro att herr Alfvén, Atterberg, Grevillius, Mann, Wiklund o. s. v. tillsammans skulle ha gått i land med uppgiften att ersätta herr Sieben på dirigentspallen. Och kammarmusikkonserter sedan. Den uppgift låg på Mozart och Haydns namn. Vi erinra oss att förutom Bernald även Stenhammar skrivit kammarmusikverk att svenske musik har sin styrka i värdeloft romanskomposition, att Sjögrens skrivit ett par violinsonater som åtminstone i utlandet anses vara framstående verk liksom för övrigt ett par av demnes pianokompositioner väckte verklig uppmärksamhet de vid ett tillfälle härom året spelades i Budapest. Kan ungare njuta av Sjögrens borde vi också kunna det. Men man ser inte skogen för bara trädet. Det återstår blott att hoppas, att så ej skall förlå i all framtid.

Operans framförande av Arrigo Boitos "Triska trigonelli" blev en avjord publikframgång. Verket styrka ligger i de enskilda scenernas stämningvärde; något drama är det ej. Vid detta framförande samverkade emellertid allt i fullt framhåva.

Operans framförande av Arrigo Boitos "Triska trigonelli" blev en avjord publikframgång. Verket styrka ligger i de enskilda scenernas stämningvärde; något drama är det ej. Vid detta framförande samverkade emellertid allt i fullt framhåva.

Operans framförande av Arrigo Boitos "Triska trigonelli" blev en avjord publikframgång. Verket styrka ligger i de enskilda scenernas stämningvärde; något drama är det ej. Vid detta framförande samverkade emellertid allt i fullt framhåva.

Operans framförande av Arrigo Boitos "Triska trigonelli" blev en avjord publikframgång. Verket styrka ligger i de enskilda scenernas stämningvärde; något drama är det ej. Vid detta framförande samverkade emellertid allt i fullt framhåva.

Strindbergsspelen i Malmö

För den som känner om och endast kontorrerna i Strindbergs liv är det konstnärsligt, att alla ättenkapelsträffarna omskrivna hans egna erfarenheter. Sin värsta fiende hade han på den punkten i sitt hjerta, som aldrig kunde dragas till ett stilla väsen, vars vänliga ändade kunde skänkt honom en fast jordmån att gro i.

"Fadren" är ett av hans ondeste stycken men av stor maktighet. Huvudrollen gavs i Malmö av direktör Falck med rörande maktighet. Knappast kunde rollen framställas bättre. Övertygande målades förstörrelsen av denna ursprungliga kraftnatur. Fru Björnings spel var fint genomtänkt. Hennes ert utmärkt. Redan den yttre typen var väl funnen. Första akten hade mest övertygande, ty i denna är Laura ännu en kvinnas. Men sedan: ett monstern. Och så hennes moderiga kamp om barnet, som kanske kunde synas naturlig och berättigad, är ingen hjärtefråga utan en maktakt. Minnen röra henne inte. Att mannen som reliket gör hennes docka, hennes dopmiska, rycker hon på axlarna åt. Hans ord: "Lara när du var ung och vi gick i kyrkan med gulbyxor och tröst, björktåg, härligt!" säga henne ingenting. "Du ville icke det skulle bli så här, jag ville det icke, och ändå blev det så. Vem rider över mött?" möts med kyla. Utan att blinka dryps detta odjur gift i hans pinade hjärta. T. o. m. inför döden, denna vördnadsbudjande förtrelse, som i all sin allsäckligt plagat förmått folk att be sinna sig, reagerar hon icke. Men så

Under överskriften till "Paris" står "fritt efter en novell av Ola Hansson." Omkastandet är så radikalt, att Ola Hansson förklarade sig ej kunna njaga av sin inspirerande framställning. I herr X roll hade Malmöpubliken glädjen se Oscar Winge, som gått över till ett fält, så vitt skilt från hans förmå på gamla Intiman, som gärna är möjligt. De dämpade tonfallen hade här helt återfunnits. Premiären i sin helhet kom tyvärr icke till sin rätt på grund av herr Falcks indisposition.

I "Fördragsgår" må lagern räkas åt fru Björning. Hennes framställning av den föga geniemannaktigt inringade Tekla var utan vank.

"Fröken Julia" blev den kanske intressantaste föreställningen. En del av regien skulle måhända en nutida mera ofärlig och mindre nypå önskat anordnande. Det blev lite väl mycket luhull och lite väl mycket bondedans. Scenen med grönskan gripet väl knappast numera. Men där är starka detaljer. Bara något sådant som greppet med ringlocken och med grevens stövlar, som regera köket. Huvudrollerna gavs med mycket skicklighet. Både Falck och fru Björning hade mycket starka moment.

Som helhet sett ha alla dessa framställningar kännetecknats av ett inlevande i rollerna, ett jämnt replikskifte, en kunnighet, en teknisk fasthet, som på flera punkter gjort dem till mönsterföreställningar. Det är stor förtärlighet för svensk teater, att dessa skådespelare blott sporadiskt röra sig på scenen. Genom dem skulle kunna meddelas apostoliskt succession. De kunde bildas skola. Att ett folk förmått ett gen av europeiska mått borde dock förplikta.

Vid slutet av dessa spel säga kritik och publik ett hjärtligt och tackamt: På återseende! A. B.—n.

Vem har gjort SCHEELS RADIUM-TVÅL så populär?

Den dofta, förmåna DOFTEN

och det sämsta balsamiska luddet ha skaffat Scheels Radium-tvål otvåna vänner.

De utvalda beständsdelarna i denna tvål är värdefulla och välgörande; tillika bara på Radiumförekomsten i desamma!

Om Ni äro någon andonings ämna ej prövat Scheels Radium-tvål — köp hem en i dag!

Välbehållna kontrolleras av Radium-experten F. U. Dr. N. Sahlbom.

måste hon ges. Det går ju ej att tamma på rollen. Av övriga framställningar bör särskilt Berthas antecknas. Lisbeth Holms spel var synnerligen lätt och vackert, mötarna med fadren skänkte stämning.

Under överskriften till "Paris" står "fritt efter en novell av Ola Hansson." Omkastandet är så radikalt, att Ola Hansson förklarade sig ej kunna njaga av sin inspirerande framställning. I herr X roll hade Malmöpubliken glädjen se Oscar Winge, som gått över till ett fält, så vitt skilt från hans förmå på gamla Intiman, som gärna är möjligt. De dämpade tonfallen hade här helt återfunnits. Premiären i sin helhet kom tyvärr icke till sin rätt på grund av herr Falcks indisposition.

I "Fördragsgår" må lagern räkas åt fru Björning. Hennes framställning av den föga geniemannaktigt inringade Tekla var utan vank.

"Fröken Julia" blev den kanske intressantaste föreställningen. En del av regien skulle måhända en nutida mera ofärlig och mindre nypå önskat anordnande. Det blev lite väl mycket luhull och lite väl mycket bondedans. Scenen med grönskan gripet väl knappast numera. Men där är starka detaljer. Bara något sådant som greppet med ringlocken och med grevens stövlar, som regera köket. Huvudrollerna gavs med mycket skicklighet. Både Falck och fru Björning hade mycket starka moment.

Som helhet sett ha alla dessa framställningar kännetecknats av ett inlevande i rollerna, ett jämnt replikskifte, en kunnighet, en teknisk fasthet, som på flera punkter gjort dem till mönsterföreställningar. Det är stor förtärlighet för svensk teater, att dessa skådespelare blott sporadiskt röra sig på scenen. Genom dem skulle kunna meddelas apostoliskt succession. De kunde bildas skola. Att ett folk förmått ett gen av europeiska mått borde dock förplikta.

Vid slutet av dessa spel säga kritik och publik ett hjärtligt och tackamt: På återseende! A. B.—n.

En omöder pläs och en modern

En av våra tidingars lätta avdelning berättade härom dag om det intresse, som komster och dramatik till del — i Japan. Men den lätta avdelningen kan ofta ge anledning till tunga tankar. Det är fömtaligt att tala om teaterintresse i andra länder, när teaterintresset hos oss är så betydligt som nu. Det gamla Rånfricka Teaterföretaget har avlidit. Ekonomiska kamferinsprutningar stödo icke mera tillbuds. Men icke skall en teater leva ett liv, upphälett genom remsed och konstgjord hjärtsverkamerka. Publikens skall nära den med sitt eget sunna blod.

Nu komma revyerna och filmen att slåas om kvarlåtenskap. Folk orkar inte varken visa, skvalra, eller sjunga visor eller upplåda åt sig vackra flickor att se på. Man betalar en biljett till en revy och får sjålv stua, njuta visor, skvalra, visor och vackra flickor. Det är en passiv och förmundad roll publiken spelar.

En storstad bör vara inriktad för släka slags folk och en revyteater bör kanske finnas för dem, som inte ha några sällskapstälningar.

Men när spelstället för Stockholm ser ut så här: Revy. Revy. Revy. Revy. Revy.

Det blir det väl mycket av det goda. Och skall det ut av Oscarstern och Vaateatern bli ytterligare Revy, det vill bli proportionerna mellan teater och revy, mellan konst och skådespel förvandlad.

Om det vore så, att de motvarande befolkningens verkliga behov, då hade man att resignera. Men det är inte så. Vi behöva utmärkt väl gå på teatern för att studera hur teaterns stora börja sig i livet. Att på så sätt är som att studera människor genom föreläsningar. Föreläsarna och skådespelarna tillsammans skildra oss en förkortning, förenklad och öfverdrift som gör studiet lättare än i vanliga livet.

För närvarande är människokontinenten här hänvisad till Henrik IV, som just är ett stycke sjått på under mikroscop, samt två franska pjäser, så pass främmande och så pass bekanta som fransk människoskildring kan bli.

Det ena är ett gammalmodigt stycke om det modernt ämne, det andra ett modernt stycke om ett gammalmodigt ämne.

De två hären på Vaateatern är ett utpräglat gammalmodigt stycke, chura det förgräper utvecklingen och ger en bild av hur det kommer att bli när en valsges för uppfolks — äro representanter till makten. Det handlar dock ej om politik, ty det hela blir till slut bara striden mellan en ung montör och en gammal greve om ännu senare officiella vännina. Montören blir ert ett väl medlem av regeringen, och grevens bortskämda vännina funderar på att byta sig till denna litteunge unge representant för den nya tiden. Men det svartskjete greven som är senator, stötar med sin röst regering och då behåller vännina sin gamle stable greve.

Hela skildringen av vänninestämningen med dess officiella regide, där still och traditioner från fanciesin gamla spela så stor roll, är hopplöst förtärd i en tid, då våra Frankrike börja övrigt gamla, till att byta sig till en revolution som glädd till och hur en revolutionär tar sig ut är också borgerligt konventionell. Men repliker och situationer ha en viss yttlig likhet som Tillot Zellman och Albert Kanit tog vara på. Och så fick man låra sig en sak. Man löste den skenbart oböliga motstånd mellan det kända påstandet, att kvinnan stytt Frankrike, och den iakttagelsen, att man varken direkt eller indirekt märkte något kvinnligt inslag i Frankrikes mycket manligt betäddt politik.

Senast stiftar här regeringen därför att en av senatorerna har en vännina som bedrar honom med en minister.

En annan gång när en övervaknings- eller politiken, när deputeradskammaren till sin egen övervakning stötar Briand utan att ha velat det eller när hans finanslag utän att ha avsett det, så får man säga sig: det älliga hämnet den ensa dagen och det goda, den nästa beror på nedertag eller otur i kärlek. Så styå det bevisat att det älliga hämnet till styra kunnigt i Frankrike genom att förtärligt. De rerna men övar inte något inblytande. Det är detta öfvermåttande förtärlande, som rörelstäckkongressen i Paris i sommar skall råda hot på.

Det moderna stycket om gammalmodigt ämne, *Spejlspelet*, är av Henry Bernstein och ges på Konserterna med Ernst och Alice Eklund i huvudrollerna.

Här tålas aldrig om vilken tid man lever i, om i går eller i dag, och yttervärdn existier icke för dessa i sina erotiska problem försjunkna människor. Men det finns just i deras sätt att se på sina egna problem något som förutom det sista moment i teaterier bestämmer datering av pjäser.

Det är inte bara det att när hjärtman inte lyckas övertaga hjärtan, att hon älskar honom, tydas att hon skiljer sig för hans skull, så vänder hon sig till en läkare och undrar om det är något fel med hans förstånd. Ty i alla tider har väl en till den grad anspårats som varit så sällsynt, att det legat nära till hands att tro honom galen.

Men det är kvinnornas och männs sätt att vara med värden som är modern. Snytt handlar om en kvinnas kärlek för att få till sin omgång man utan självförtroende. Hon är den aktiva, han är passiv. Det är han som t. o. m. skall intas med att öfverdrifta det strängt passandes gränsl! Hon emart förmår icke, han måste tillkalla sin förra dotter vännina för att analysera och reda upp fallet. Hon inger honom mod, men snart är det lika när igen.

Detta stycke, som på intet sätt är dramatisk, med ett upplag lagom för en novell, har haft stor framgång i Paris. I Stockholm vill publiken tydliga känna för det så gärna, trots att den här så lite att välja på.

Men det är också omöjligt för svenska skådespelare att ge illusion av människor och ägna här försök i kärlekgrubbel och ägna helt liten uppmärksamhet åt de, som här hjälpen, under pjäsens gång bli världserömda.

Mötesplatsen

Frånvarande Kvinnor i Umeå.

Föreningen hade sitt årsmöte den 19 mars, varvid den avlydande styrelsen omvaldes och övriga stadgenliga ärenden förekomme. Efter årsmötet hade föreningen jämfört Vita bandet inbjudit till ett öfentligt möte med ordf. i svenska grenen av Internationala förbundet för fred och frihet, fröken Matilda Widegren, Stockholm som talarinne öfver Nationalit och internationalt fredsarbete. Efter det synnerligen instruktiva föredraget samlaades åttiofå medlemmar från de båda föreningarna till fortsatt samvaro med afonens talarierna, som på vår deras gäst vid samkvämet. Fröken Widegren befråg sig på hemsresan från en fredsinriktad föreläsning i Norrbotten, och hade vi här i Umeå då glädjen få besök av henne, varför vi äro äro fredsvännerna i Luleå, som ekonomiskt ordnat resan, synnerligen tackstamma.

Årsmöte påsk hade vår förening inbjudit allmänheten till ett diskussionsmöte i frågan om gift kvinnans statsstjänst. Umeåredaktören och motionären E. Lindberg utvecklade därvid Anna Grönfeldts spått frågan ur motstånd synvinkel, d. v. s. ett anpassningsfenomen till ändrade arbetsförhållanden för kvinnorna. En lång och givande diskussion utspån sig, varvid mötet äro jämlika emsam fick så för sin åsikt.

Umeå den 12 april 1926.
Anna Grönfeldt.

Tidens sociala frågor

ägnas stor uppmärksamhet

STOCKHOLMS-TIDNINGEN

som är list och uppskattad över hela landet för sin öfverlägsna, liberala politik, sin vederhäftighet och sitt stude gedigna och omvärdande innehåll.

För unga flickor,

som genomgått högre flickskola eller realskola, erbjuder *Etisk-pedagogiska Institutet* i Uppsala utbildning, dels för hem och sociala uppgifter, dels för kindergården. Ämnen: pedagogik och uppfostran, samhällslära, barnavård, hälsa- och sjukvård, matlagning, sömnad. För den svenska ämnes desutom konst, hushållsarbete, hemmets inredning, vävning och engelska (språk och litteratur). *Kindergården* som desutom har söjld, modellering, mållning, sång och praktik i kindergården, ger fullständig och grundlig utbildning i sitt fack med kompetens att lösa kindergården.

Regelordelse och program på begäran gratis och franco, ad: *Etisk-pedagogiska Institutet*, Uppsala.

Grevesmülska samskolan.

Fyrårig mellanskola med realexamen. Anmälningar av nya elever mottagas under april. Inträdesföreläsning: sexklassiga folkskola eller motsvarande kunskaper. Moderata avgifter. Föreläsning, särskilt för elever från Jakobs och Johannes församlingar. Frikostärranden, fil. lic. Emy Ek, träffas vardagar kl. 5—6 e. m. Brunnsgatan 13. Telefon 30095.
Norr 72 40.

Vävnader, tenn, keramik

Julie Wener,
11 BIBLIOTEKSGATAN 11
2 tr. 11—5

Natten till Söndag

AV ELIN WÄGNER

IV.

Allting utom spetsläsk

Jag har aldrig sett något så otäck som fru Lundströms knän. Det var heller icke lätt att få henne att visa dem. Men jag tvang henne till det, därför att jag törstod att något var på tok med henne. Jag fängade en glimt av hennes ansikte, när hon låg och skrattade förutgången utanför mitt rum och störde mig morgonen. Där var så mycket tillräckligt att jag gick till och med jag, uppslappad i min bitterhet, märkte det.

— Stig upp och kom in, fru Lundström.

— På hennes sätt att stiga upp syntes, att det var fråga om knäna. Jag såg henne visa dem. Nej då, det var ingenting.

— Fru Lundström, jag har varit skiterska i min ungdom och sedan gått och fått barn. Jag har sett allting utom spetsläsk. Visa mig nu knäna.

De voro verkligen sådana, att det rös i mig, när jag tänkte att hon begått mot brottsanen nys. De voro svullna, bladdanupna, hudens förtyckningar voro skorpiga och säriga. Trälaknän, hjältekän, martyrkän.

Nu skurar fru Lundström inte någon trappa mer i dag. Utan sitter sig här och skalar potatis i stället. Svimmur fru Lundström?

— Om hon fått hålla på, hade hon hårdast ut ända ner i bottenvåningen. Men min vänlighet var en sådan check, att hon förlorade balansen. Jag gav henne konjak för att hon ej skulle svämna. Hon kvicknade vid och började prata.

— De var inte så farligt i morse, inte värre än vanligt. Men se, jag säkta å fråga värderna om han hade sett att jag tvättat värderna i nedre förstuan. Det hade jag förstås mest gjort, för jag tycker att vägar ska inte vara så tjocka av smuts i ett fint hus. Men jag tyckte ändå att han kunde veta det. Jag fick honom ingenting ut ut på värderna om gång. Och då fick jag så förgrymnat ut i lända. Allting slår sig på knäna för mig. Det var precis lika dant, när prästen skulle döpa Bettyns unge. Men jag måste väl åtminstone gå ut efter baljan, fru.

— Det måste inte fru Lundström alls, sade jag. För jag ska skura trappan.

— Frun alldeles tokige?

— Ja, dom säger det, sade jag. Men jag knöt en duk om huvudet och fick fru Lundströms skurförkläde. För jag visste att enda räddningen för mig just nu var att få skura trappan. Mitt hjärta såg ju precis ut som fru Lundströms knän. Det var svullet och skorpigt och svart av hat. Det är förfärligt att hata, men det att hata den man älskar är det värsta av allt, det jag fick lära mig först till att sedan jag fick Astrids brev. Hur länge det är sen minns jag inte. Hatets belägen är tidöst. Jag tog upp den fallna hjältes verktyg därute och började arbeta. Jag gjorde detta för en medmänskliga med svullna knän och se, nu kunde jag bedja. Jag bad en bön för varje bek, jag suckade till Gud för varje trappa.

— Bönhör inte man bär från sista tiden, Gud. Det tjänar ingenting till att jag dö, ty om jag dö med detta förgiftade hjärta, då kommer jag bara ut ur helvete i ett annat. Jag hellre bort ur mitt hjärta den förfärliga bitterheten. Hindra mig från att göra Astrid och Gösta något om tillbaka. Hjälp mig att kva den vilda lusten att göra värdiga galenskap. Giv mig ett ädelmod som svarar till mina ädelmodiga skrifter. Hjälp mig att visa det hela vägen. Åtminstone visa det, om jag också inte känner det. Jag lovar dig att i hela mitt liv skura trappa, och du inger mig kärlek till människorna. Folk gick upp och ner, somliga kom karat på mig, som om de ämnat trampa på mig, om jag inte vek undan. andra vek åt sidan och sade: godmorgon, eller: förlåt. Man får en syn på minnens korna, när man bara träffar dem i fötter. Det var som om de talat till mig med fötter. Fötter uppböra att vara självfallna och ointressanta. De ge uppöv till en hel massa tankar. Man

får en förmörmelse av att vara jorden själv, den evige förtramp de, alltid lös trampad, stundon spottad på och så sällan lyckas.

— Ett par stora fötter stannade bredvid mig. De hade nysas gått förbi mig uppåt, nu kommo de ner igen och voro förargade. Jag blev skrämd av dem därför, att de voro så utsägligt stora.

Högt, högt uppfirän frågade en röst med tonfall från min egen landsänd: — Var bor du Magni?

Jag skakade bara på huvudet, ty jag ville icke röja mig. Det skulle säkert bli ett argument mot mig, om det kom ut, att jag skurade trappor. Ändå det i själva verket var så, att jag i denna trappa haft min första drägliga stund på fyra dygn. Men det skulle inte de stora fötterna förstå. För dem är allting tokiat, som avviker från vad som är officiellt riktigt i Brokoping.

— För att försvunnit neråt trappan för att fråga portvakten, tog jag borsten och baljan och sprang in till mig. Jag förklarade fru fru Lundström, medan jag skulle njorda mig i ordning, att ve henne om hon rörde min trapp, jag skulle fortsätta, sedan jag blivit av med det väntade besöket. Hon fick inte fördärva mig själde.

Jag hann inte få på ringarna efter tvättningen, innan det ringde på dörren. Det var min förmyndare, Han hälsade och sådde mig att säga upp mitt viskost på dörren, nu hade han fått lov att vandra upp och ner i trapporna. Jag svarade, att jag med flit underlärst detta i hopp om att undgå besök.

Nu är det så, att de visat mig ett visst slag av respekt vid valet för förmyndare. Det är länets lägsta och grövsta kar, och hans anses vara en av de slugaste. Min man i tiden var alltid så glad, när han samtyckte att komma på någon av hans små herrmiddagar. Men fick en gång dålig mat på ett ställe, drojde det mycket, mycket länge, innan han kom igen.

Jag bad honom taga plats i fröken Arvidsons soffa och avvakta. En evild förhoppning fylldt mitt sinne. Kanske har han på de fjorton dagar, han nu varit min förmyndare, hunnit försörjning min förmögenhet, och det är det han ämnar tala om för mig. Han nämnde emellertid ingenting om det. Men jag tröstade mig med, att det kan vara möjligt, att han gjort något. Sådant brukar nämligen vara det sista man talar om. Jag ville icke genast upp hoppet, att på Vår Herres loppur ligger ett skämtansvar till min mig.

Under väntans ögonblick, innan han kom fram med sitt ärende, bjöd jag en cigarett och strök själv ed för att tända.

Han såg därvid på mina händer och anmärkte att jag sin saffring var borta; var är den vackra ringen in brukade bära, fru Magni?

— Måste jag svara på det? frågade jag.

Han ryckte på axlarna, antagligen ångrade han, att han icke tagit ringen från mig i tid.

— Jag skulle ändå till Stockholm, sade han, och då tyckte jag, att jag ville göra ett besök. Närmaste anledningen var att fru Magni nämligen varit den sista man talar om. Jag ville icke genast upp hoppet, att på Vår Herres loppur ligger ett skämtansvar till min mig.

Han ryckte på axlarna, antagligen ångrade han, att han icke tagit ringen från mig i tid.

— Jag skulle ändå till Stockholm, sade han, och då tyckte jag, att jag ville göra ett besök. Närmaste anledningen var att fru Magni nämligen varit den sista man talar om. Jag ville icke genast upp hoppet, att på Vår Herres loppur ligger ett skämtansvar till min mig.

andra sidan ville jag ju inte neta. Och så tänkte jag, att vännen Magnis vänskap och förtröende för mig ännu betydde något hos er.

— Nej, vet ränntämstän, det gör de inte, sade jag. (För i världen skulle jag aldrig ha svarat så. Men alla anledningar att ljuga har försvunnit för mig, vilket för övrigt känns mycket tomt.) Och jag kommer att fullfölja mina försök att få igen min handlingsfrihet ända upp i högsta domstolen, tillade jag. Hälsa Gösta med det.

Han satt tyst litet och såg på mig oförbehållsamt nyfiket, som man heller i vanliga fall inte gör. Ett litet leende lekte på hans tunga, stora, grå ansikte, som säkert egentligen av Vår Herres hand varit menat att vara mycket vackert.

— Varför har ni egentligen så mycket emot att jag har händ om era afärer? — Hans tonfall var detta obekvärliga av svensk herre av gamla skolan, som av gammal vana alltid tilltalar en dam smutt skämtansamt och smutt kurtisant, för han känner inte till något annat sätt.

— Vi måste varandra med blickarna. För förstå, att det enligt hans uppfattning var ett mycket lågt steg för mig mellan att vara myndig och onyndig. Och att det senare under alla förhållanden var det bästa för mig. Inte ens gryningen av en åning

Enligt Platons uppfattning

Platon (429—347 f. Kr.) var den förste av utopister som behandlade frågan om kvinnans ställning i samhället och som — teoretiskt — tillräckande henne lika rättigheter med männen. Om Platons egen ställning till kvinnorna vet man inte mycket. I sina tidigare skrifter uttalar han ett djupt kvinnoförakt. Han hade då endast intresse av manliga vänner — främst Sokrates — med vilka han kunde samtala om höga ting. Senare tycks han emellertid ha ändrat uppfattning. Traditionen vet om attal att han skulle haft förbindelse med Archianassa, en av Aténs fria och begåvade betärer. De atenska husmodrarnas tryckta ställning gjorde dem som belamt till inskränkta varslar, fullkomligt ointressant för en man med Platons intellektuella lagning. Liksom Sokrates genom sina allvariga samtal med Aspasia lärst sig alla kvinnans intellekt högt är det möjligt att Platon genom Archianassa — fått blick för de värden samhället gör kvinnorna om genom att inte utveckla kvinnornas alla anlag i lika tempo med männen.

”Staten” tillhör Platons mest monumentala senare verk. Vi meddela här det avsnitt av femte boken, vari

nu är sagt, om det utföres så som det är framställt, förefalla ovanligt och löjligt.

Ja, ganska mycket, sade han. Vari ser du då därvid det mest löjliga? Männe icke tydligen där, att kvinnorna nakna öva sig i fäktskolorna tillsammans med männen, icke blott de unga utan även begadade fruar. Liksom gubbarna på övingsplatserna, när de, ehuru skrynkliga och alldeles icke behagliga till utseendet, likväl älska kroppsvagnar.

Ju, ved Zeus, det skulle, åtminstone enligt nu varande förhållanden, synas ganska löjligt. — Man beslutar emellertid att inte bry sig om kvickhuvudens skämt, i det man erinrar sig att det inte varit länge sedan grekerna ansett det skämtligt och löjligt att männen klädde av sig vid kroppsvagnarna, vilket för övrigt barbariskt ännu ansågs. Ville man genomföra något nytt finge man finna sig i att bli angräpnade både med löjets vapen och på andra sätt.

Men en annan fråga dyker upp: Skiljer sig icke kvinnans natur ganska väsentligt från mannens? Och bor man icke om så är, åt båda ändarna, förτρό att öfva vär, överensstämmande med varderas natur? Men har icke Sokrates nys uttalat, att män och kvinnor skola ha samma sysselsättning? För att visa, att denna motsägelse endast är skenbar, låter Platon de samtalande undersöka, vad de egentligen menat med den likartade och den olikartade naturen.

”Det står os fritt” säger Sokrates, ”att förelägga oss själva den frågan, om de fittsällige och de, som hava rik härväxt, äva samma natur eller motsatt; och om vi medviga, att deras natur är motsatt, då står det os fritt att, om de fittsällige sysselsätta sig med skoarbeta, icke tillåta dem som hava rik härväxt, samma sysselsättning, och om de senare göra det, icke tillåta de förre.”

Det skulle väl vara ganska löjligt, infaller Glaukon.

Männe i något annat avseende löjligt, sade jag, (Sokrates), än just därigenom att vi då icke fullständigt bestämde betydelsen av uttrycket samma och olika natur. — Men vi såde nys att likaren och den, som i anseende till sina själsegenskaper, är lämplig till läkare, ha samma naturer.

BÖN

Eviga kraft, gudomliga lag, som behårras kaos och kosmos och levandets värld, sedan urtidens gryning, djupt inför dig på mitt anlet till jorden jag faller, djupt i min öbensans stoft, tyngd under kvädande kvat.

Måtiga kraft, som förnär lukt vättubäcker att leda människosinnesnans håg och varandens ändlösa kretslopp, spörjande, tiggande, pockande, träget jag äskar bistånd av dig i min nöd, under hopade rådgömd.

Våldiga kraft, gudomliga makt, som betvänger mänskliga kärleks stoft och världarnas rymiska gång, bär mig, omåtiga kraft, över dödnans ogrund, bär mig på bränningsbrän brän mot din gyllene rot

Tomstänk är jag ut all-livets stora orkester, stoftgrund och av det stoft, som jorden och himlarna dansat, gnista jämvel av ditt ljus, du evigt flammande solhård, Låt mig, förtärd av din eld, brinnande ingå i dig!

SARA BOHLIN.

känns i hans själ, om hur det skulle kunnas att bli fråntagen sin självbestämningssätt och till följad denna djupa smärta.

— Vad skulle ränntämstän säga om att själv bli förklarad onyndig? frågade jag.

— Det är ingen fullt lojal jämförelse, sade han. Jag har alltid med framgång skött mina egna affärer. Och de pengar jag gör av med har jag själv förvarat. Och slutligen har jag inte några barn som skall äro min skyld.

Detta var sant, ty hans tre barn äro födda utom äktenskapet.

Jag svarade icke. Jag var intet om på honom, jag var bara djupt sorgsen över, att jag inte kunde hans språk och han icke mitt.

— Tala ut, fru Magni, sade han jag ser, att ni har mycket på hjärtat.

Plötsligt rann mig i minnet en republik, som min gamla visa moder föll för många år sen, när jag av någon anledning jag glöm beklagade mig över minnens famli, där jag var i privatvård. — Har du försökt, sade hon, att tala med den andliga ting, som jag förvärdade nekade: gör det, för sen går alltid samvaron lite lättare. Och det föll mig in, att detta råd kanske var tillämpligt på ränntämstänens också.

Jag sade därför: — Kan man tala mänskligt med ränntämstän?

Platon (genom Sokrates) uttalar sina tankar om kvinnorna i staten.

Det är med en viss ire tvekan Sokrates griper sig av den frågan om kvinnornas, barnens och skolan ställning i den stat han enligt sitt och sina vänners förmenande mörstergilt har byggt upp. Han säger sig inte själv vara säker i denna sak och tillägger: Jag anser det vara en ringare förbrytelse att utan uppsåt döda en människa än att vilseföra och bedraga med avseende på det sköna, goda och lagliga. ”När han känner samlingen talar han gärna om den”, men till själv övrigt sökande göra en fiamställning, det är förenat med fara och betänkligheter.” Sedan han emellertid noga tänkt över saken framställer han följande fråga: ”Anse vi att bland vällundarna honorna böra biträda i den vakt som honorna hålla, deltaga i deras jakt och förörta allt övrigt gemensamt med kvinnorna eller att de i följd av ungararnas födande och uppfödande därtill oförnögs, skola stanna inne och vakta hemmet medan de andra arbeta och äva hela omsorgen om horden?”

Nej, allt gemensamt, sade Glaukon, (en yngre bror till Platon); dock så att vi begagna honorna såsom de svagare, hanarna såsom de starkare.

Ar det nu möjligt att använda levande varer till samma ändamål, om man icke uppfostr och uppfostrar dem på samma sätt?

Det är icke möjligt. Om vi således skola använda kvinnorna till samma värn som männen måste vi giva dem samma undervisning.

Men minnens tilldelade vi undervisning i musik och gymnastik. Ja.

Således böra vi även tilldelade kvinnorna dessa båda konster och liksom krigsövning samt använda dem för samma ändamål.

Det är naturligt, i följd av vad du säger. Men — annolikt skall mycket av vad

K ö p

Lucks

verkligt goda

REKLAM-KAFFE

kr. 4:— kg.

PERCY F. LUCK & Co.

Gå genast och prenumerera på Stockholms Dagblad

Kifas sjukstolar

i olika storlekar och ställs utifrån ord kre väl beaktat för sitt ändamål och solida utförande. Begär Kifas specialkatalog över sjuk- och ruststolar.

Kifas Kifas Instrumentfabrik A.B. — KIFPA — Tel. Nö. 1000. Repringsgatan 21, Stockholm.

Sjukvårdsk

Förbandsartiklar

Kirurgiska Gummirvar, Bandager alla slag, Elektriska Hörapparater, Induktionsapparater, Adressbrevpapper, Besökskort, Ryggkållare, Grossesskorsetter och Girdlar, Strötblåsar, Lungskyddare, Skötkämnar, Liggdöror, Dambindor, Burnavårdsartiklar alla slag m. m. Besök eller tillkall oss. Illustrerade kataloger gratis.

Magasin Special

Vestergångatan 66
Björger Jarlgatan 9
STOCKHOLM

Extra inkomst — hemarbete

genom att i hemmen utföra slöjdarbetet för egen eller värd räkning på vår patenterade stickmaskin ARS (patentbeskyddad). Säljes även till S. K. P. Kollager. Levereras till svenska statliga institutioner. Överstyrelsens tekniska utredningskommitté med följande utlåtande: "Såsom ett utmärkt och billigt, väsentligt för rikets välfärd, och som kan komma till användning för åtskilliga syften: Are lämpligastickmaskin. Sammanställningsmaskin för stickmaskiner med Kollager. Blegår stickmaskin."

NORDISKA TEXTILKOMPANIET Vasaström 15-17, STOCKHOLM.

Alldeles. Men det till likare och den till timmerman jämplehre har en olika. Ja visst.

Om vi således se, att människens och kvinnornas kön är olika med avseende på förmågan för en viss kunskap eller någon annan sysselsättning sådana vi säga att denna sysselsättning blott bör tilldelas det ene könet; men om de befinnas vara olika endast förut, så att maskinet avlar och kvinnokönet föder då sådana vi säga, att det alldeles icke är bevisat, att i det avseendet yarom vi tala kvinnan är olika mannen, utan vi skola fortfarande tro att våra väktare och deras hustrur böra utöfa samma vär.

Och det med förståelse svarar Glanckon. Av samtalet framgår vidare, att den ensa individen antingen det är en man eller en kvinna är av naturen lämplig, den andre olämplig till en viss sysselsättning, alltförstod den ene har lätt, den andre svårt för att lära vad det hör; den ene kan efter kort undervisning på egen hand göra stora framsteg i det han lärt, den andre är efter ångtalande av nycken otillräckande undervisning icke ens i stånd att i minnet behålla det han lärt; den ensa kroppsbefäffethet underlättar, den andres motarbetar hans förhållande; — och det bör inte vara några andra ömsändigheter än dessa, enligt vilka

F. A. Emil Bäcklin GLASMÄSTERI och RAMAFFÄR I AD. FREDRIKSTORG 1 STOCKHOLM. Gott arbetet! Billigaste priser! Telefoner: Söd. 218 21 & 237 21.

(12) Det går an ROMAN av G. F. L. ALMQUIST (Forts.) Fördomsjud och med slinkt huvud svarade sergenten till den höjste icke heller upp handen att emottaga de ur vänsen framtrullande silverpenngarne. — Bästa Albert, infäst mig sorgset, kanske har jag mistafitt mig, och du reser icke med så långt som till Mariestad? Jag tyckte i går på morgonen, att du sade du skulle till Värdö bårad och så långt som till Mariestad? Jag berömde mig genomsamma skjutit dit: har jag haft orätt, så säg mig. — Icke därpå grubblade jag, svarade han. Men jag nedar icke till, att det skulle hava roig mat, så få betala all den förbannade skjutns uեսuan av mitt så länge, ty jag är icke precis glöddfärdig; och när jag tillfrågade dig icke längre fick du till sällskap, så kunde vi ju alltid då hava kvickdars oss emellan sedan... och... — Sara såg på honom med stura ögon, Jaså! sade hon till slut och slog den halvgröna blöcken åter åt sidan. Nej, Albert, var icke en sådan här pratmakare. Alla flyvänder återtrå till dessa för folk, som tycka om varann. Du skulle bli till förlägen då jag skulle bli, att ägga svett mitt andel; och jag skulle bli ännu förlägnare, ja, så jag som på nalar, för att till slut kanske ej få giva den. Att så i skidan där tar samhet är oödligt.

man bestämmer vem som har eller icke har naturanlag för en viss sysselsättning.

"Vet du då", fortätter Sokrates, "någon mänsklig verksamhet ut vilken icke det fullständiga könet i alla avseenden har förmåga framför det kvinniga? Eller skola vi uppehålla oss med att tala om värdensheten eller konsten att baka och koka, vari kvinnorna tycks utmärka sig och varit de skulle göra sig till blott ögon för de lite sig övertruffas?"

Glanckon svarar: Du här rätt; det ene könet övertruffas snart sagt i allt av det andra. Många kvinnor äro visseligen i många ting dugligare än många män, men i allmänhet förhåller det sig så som du säger.

Sålledes, min vän, säger Sokrates, finnes det ingen verksamhet bland alla den genon vilka staten uppehåller och förvaltas, som uteslutande tillhör kvinnan såsom kvinna eller mannen såsom man, utan naturens gåvor äro lika fördelade mellan båda könen, och kvinnan kan, vad hennes natur angår, tags det i varje slags verksamhet, såsom till exempel i alla ämnen, icke är kvinnans svagare än mannens.

Detta samtal fördes nämligen för tvänsströmdarna år sedan, innan mademoiselle Lengren blivit världsmästare i tennis.

Visserligen, svarar därför Glanckon. Skola vi då överlämna allt åt männen och ingenting åt kvinnan?

Huru skulle vi det? Men den ena kvinnan, skola vi väl säga, är lämplig för läsekonsten, den andre icke; och en har av naturen fallenhet för musik, en annan icke, ja naturligtvis.

Vidare? Är icke den ena passande för kroppövningar och krig, den andra okrigste och för krigsövningar olämplig?

Ja, jag tror det. — An mer! Den ena eftersträvande, den andra försändande visst? Den ena modig, den andra modlös? — Även detta är faller. — Sålledes finnes det en som är passande, en annan som icke passar för statens vaktande. Eller utvalde vi icke ett sådant naturanlag. Även hos

Min Gud, Sara, äro då ömsändiga? — Ja, ja. — tacksamhet, nämlighöskjartat emellan, en så oödligt känsla?

— Tacksamhet... — Albert! (hennes ögon höjdes underbart hävrid) det följde saker, som man aldrig kan avboda: ljus till tacksamhet, då, och att så i evig skuld till någon det är juvart. Men skjutspengar, och pengar för mat, och för hyra, och slarv, det må ven som vill stå i tacksambetskuld för, men icke jag. Nä, ja, det begripis, att om jag inga pengar hade, så fick jag hålla till godo och taga emot; skänkas, blygas och tackbjudna och tacka. Men för att slippa det, ämsar jag låta bli att nämna förtjänst; och så länge möjligt är, tänker jag skaffa mig medel. Tala icke därom, tag pengarne här i handen, Albert! och var en karl... — Ack, mycket, mycket blir hon hävrigt ändd, som vi få tacka varann hävrigt förtjänst, men jag, och som ända pengarna gälla.

Den får, som hävrid hängde glänande på det yttersta av hennes långa, mörka ögonhår, föll likväl icke ned; den drog sig småningom åter in i ögat. Sålledes, utan att det varit gråt utan, skakades blott blickens sken, och det glimmande överjordtill.

Albert började fatta, att det alla icke var lågt gjort att emottaga de där pengarne. Han tog dem; ja, han gick till och med så långt, att han helt noga, blottsom följande år kränar hand, rökade dem. Han fann samman rikligt, och bjöd till att yttre behåll och bantut; du har räknat rätt, Sara. — Hon förstod den seger han vann

AT NORDALBROD Det efterstyrelsens kvinnans behöfver av tillståndssamt strålar och vitaminer, utso vilka tillä och krafter af kunnas tillhållas. Tillskräfs till: Mörkt Nordalbrod 30 or, ljunt Nordalbrod 30 or samt en Granhövdsyster 30 or. Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

AT NORDALBROD Det efterstyrelsens kvinnans behöfver av tillståndssamt strålar och vitaminer, utso vilka tillä och krafter af kunnas tillhållas. Tillskräfs till: Mörkt Nordalbrod 30 or, ljunt Nordalbrod 30 or samt en Granhövdsyster 30 or.

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Normalbröd-Fabriken INDUSTRIKÄTTA 4, STOCKHOLM. Telefon 30 05. Skulle Eder handskett af föra brödet, så ring oss direkt!

Ett eko från forna tider

(Forts. fr. sid. 1.)

hemmet för de sina, som driver kvarvarat ut i förvarvarbete, och då är det föga värdigt staten att stäcka deras till detta avseende. Och varför har motionärerna låtit detta sonerande av arbetstillhållena på ut endast föer de gifta kvinnorna? Varför inte yrka på en begränsning av gifte personers samtida inkomster av stoftjätt?

Samtliga kvinnliga ledamöter utom fru Thöring voro i elden. Första kvinnliga talare var fru Norrgren, som samtidigt höll sitt jämfurfullt. Hon framlade de synpunkter, som kvinnorna i allmänhet lagt på frågan och kom senare in på den rådande arbetslösheten och såttan att göra bet för denna. Motionärerna mena, att de gifta kvinnornas uträgnade ur förvarvarbete skulle vara en utväg. Men varför söker man inte att komma fram till samma resultat genom att t. ex. avskaffa mångsysselsätt? Huru otroligt många nya arbetstillfällen skulle inte yppa sig för de arbetslösa, om de ståt- och kommunala samtliga nämnen inkräknade sig till att sköta sin tjänst och inte sysslade med allt möjligt annat.

Med tre röstas enmörigt avslögs slutligen motionen. Det blev således en seger, men en knapp seger och desutom en seger, som kvinnorna sannemligen inte vill få sig till r med. Voteringssiffrorna tyda på att förlaget i en eller annan form kommer tillkåna, skrev S. D., och det är nog mer än tröligt. Attacken bör kanske an starkare och farligare och till dess gäller det för kvinnorna att gårdens sig genom ökad arbetstillfällighet, genom nit, skicklighet och icke minst genom sammanhållning.

Frågan är för övrigt icke endast aktuell här i Sverige. I de flesta länder, där arbetslöshet råder, söker man på alla vägar efter nya arbetsmöjligheter. I Tyskland t. ex. står frågan på samma ståndpunkt som här och där har särskild de gifta kvinnornas angripits. Men även där är kvinnornas vänt på andra arbetsmöjligheter och de i främsta rummet på mångsysselsätt. R. H.

Finnes det för en stat något fördelaktigare än att däruti uppträ på de goda kvinnor och män som möjligt? Det finnes icke. Men detta skall ständokommas av muskeln och gymnastiken, användas såsom vi hava beskrifvit. Ja, huru skulle det annat? Icke blott en möjlig utan även den för staten nyttigaste lag hava vi således uppställt.

Så är det. — Sålledes våra väktarnas hustrur avslöjade sig, eftersom de ju skola vara iökända dygd i stället för ölvärd, och taget till i kriget och i den övriga vaktan om staten och icke befatta sig med annat. Men av dessa bestyr skall man överlämna det lättare åt kvinnorna hellre än åt männen i följd av deras köns svaghet. Men den man

lynnel allt ner och håll käften! röt sergenten.

När sergenten körde hästar, var han gärna så uppgågen av detta nöje, att han icke såg eller hörde på annat. En halvminne, eller, helt yttredes imet svankt od.

Sara tyck. Men då åter en kvart utan samtal. Men väl denna tidpunkt valnade drängen och bostade så, att det liknade en revolution i bakre delen av vagnen.

— Vad ännu han företogs sig med våra saker! skrek Sara och vände om huvudet. Albert skakade hästarna och såg sig om: det var dock ej förlägnare, än i den drängen vidrigt som på det närmsta sidan, för att försöka en tur på den.

Men härigenom kom Albert tillkåna ifrån en församling, skratade åt den groteska ställning. Arbetsgossar intagit under en inbjöda häst, och sade: vet du, Sara Vidvick, efter vi nu en gång stannat, så håller jag en smula: hästarna kunna blåsa ut, vi hava kort raslet; och då får du emellertid byta om för dammet allt vad du behagar.

Han hoppade av, gick omkring åldonet och gav sin reklamart handen för att hjälpa henne med. Hon ställde sig upp, men ledade länge efter fötstället, för sin bankas kängspets. Hjulnavet företöll henne tjugit att sliga på. Sergentens tyckte hon ledade för länge, varför han släppte hennes hand och tog henne i stället för att hjälpa, lyfte henne till marken och sade: nu skall du vänta, att du genom återingen blivit om än stå.

Det här ska Du köpa!

Varför tror Du att hundratals tusentals hustrur köpa Vita Tvättbjörn och prisa honom så högt? Naturligtvis därför att Vita Tvättbjörn är så överlegen i kvalitet. Han ger vackraste tvättet. Han ger vackraste tvättet med minsta mängd. Han är dryg — och därför billigt. Ty, ser Du, det är inte nog med att bara titta på paketet när Du köper tvättbjörn. Du måste även jämföra tre saker: kvaliteten — pris — och vikt. Gör det så kommer Du av egen övertygelse att köpa Helios Vita Tvättbjörn.

Vita Tvättbjörn "Tvättar medan Du sover". Överlegen kvalitet. Dryg — därför billigt. Per stort paket 75 öre.

Ingen klagan om massa uppträkt blodet, sommar smaga och tomarna blåa nedsida resten och undvika utsvävar från kroppsen, varnad om undanförst roten och guldorsten till läskande och många sjukdomar. Dessa för hela organismen riktiga process ärolika genom att användas. Fruktsalt-Samarin Det klagar vidig och ger hälsa. Pris per 2.50. Salias å alla apotek, hos droghandlare, o. s. Cederroths Tekniska Fabrik Stockholm

ing stå, tycker jag. Men viast här du rätt fort, Albert, i synnerhet på... jort ut, magistraten i Lidköping har utsett ett förbud för resande, att fara på lyren genom gatorna.

— Det var en dum magistrat, Sara. Jag är borta mig för att öeta till Lidköping. Men uppriktligt, är du icke förtig i detta hundstomsdamm? Jag vet en liten källa här uppe i backen. Tycker du icke, att denna mjölk är godare än vad som?

Kallas det här en nejd? Hava vi långt till Fellingsbo? — Men hur du då icke kärlek för vackra landskapsstycken?

Landskapsstycken? Frågade hon och såg sig flinigt omkring. De äro så sällan närarigt målade, Albert. Namna hade ett par landskapsproycken hängande där hörsan, sedan passas tid, på vägen i Verkstaden; men jag har blott bara upp dem i vinden.

Sergentens hade under tiden stått sig framme vid hästarna och maktade med dem, då det syntes honom omöjligt, att bringa den vackra flickan till något förmittigt samtal för landskapsens behag. Torde likväl till hemms uråttel höra anförd, att sedan emellan Arboga och Fellingsbo icke är överströvt skön.

— Vad väg för du upp till Stockholm, Sara? Frågade han efter en stund, sedan han utstod in sin hatt i en vederlörig ask och i stället står en fingrät, stor, blank och väcker välkänd ömhet för huvudet.

För upp? sade hon. — Ja, Sara, för du icke samma väg upp till Stockholm, som du nu reser? Jag tycker du är något liknand för vägen och försändan här? (Forts.)